

DATOS IDENTIFICATIVOS

Literatura: Introducción aos estudos literarios

Materia	Literatura: Introdución aos estudos literarios			
Código	V01G400V01104			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina Literatura española e teoría da literatura			
Coordinador/a	Chas Aguión, Antonio Bermúdez Montes, María Teresa			
Profesorado	Bermúdez Montes, María Teresa Chas Aguión, Antonio			
Correo-e	achas@uvigo.es bermudezteresa@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia introdutoria aos estudos literarios na que se ofrece ao alumnado información relativa tanto ás fontes para o seu estudo, ás vías da súa difusión ou aos instrumentos para a realización de traballos de carácter literario.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Que o estudiantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.	A1
Que o estudiantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.	A2
Que os estudiantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.	A5
Capacitación do estudiantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.	B1
Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudiantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.	B2
Capacidade do estudiantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.	B5
Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.	C3
Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.	C6
Coñecemento de retórica e estilística.	C9
Comunicación oral e escrita na lingua materna.	D2
Capacidade de xerar novas ideas.	D5
Habilidade para traballar de forma autónoma.	D8
Capacidade de análise e síntese.	D10
Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.	D11
Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.	D12
Capacidade para elaborar textos orais e escritos de diferente tipo.	
Capacidade para localizar, manexar e aproveitar a información contida en bases de datos e outros instrumentos informáticos e internet.	

Contidos

Tema	
1. A obra literaria e as fontes para o seu estudo.	1.1. Fontes primarias. Edicións e antoloxías. 1.2. Fontes secundarias. 1.3. Fontes dixitalizadas.
2. A obra literaria e as súas vías de difusión.	2.1. A vía oral 2.2. A vía escrita: manuscritos e impresos 2.3. A vía dixital
3. Bibliotecas.	3.1. Bibliotecas físicas e dixitais. 3.2. Catálogos e procedementos de busca. Título, Materia, Autor. Uso de operadores booleanos. 3.3. Bibliotecas, arquivos, fondos de documentación e bases de datos relativos ás literaturas galega, española e portuguesa.
4. Os estudos literarios. Aspectos formais dun traballo académico.	4.1 O traballo académico nos estudos literarios. Nocións de tipografía e ortotipografía. 4.2. Convencións formais. 4.3. As "Normas de presentación de orixinais". 4.4. Cita, referencia bibliográfica, bibliografía, resumo, palabras clave. Uso das notas. 4.5. Particularidades da edición dixital. Hipertexto e enlaces.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	16	0	16
Traballos de aula	8	16	24
Eventos docentes e/ou divulgativos	2	4	6
Titoría en grupo	2	0	2
Actividades introdutorias	4	0	4
Traballos tutelados	16	16	32
Probas de resposta curta	0	32	32
Observación sistemática	0	10	10
Traballos e proxectos	0	24	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Sesión maxistral	Nas clases teóricas presentaremos ao alumnado cada un dos temas de xeito organizado, proporcionándolle a bibliografía precisa. No caso do réxime semipresencial o alumnado disporá da información suministrada polo profesor a través de píulas Mooc (cuxo acceso será facilitado mediante unha clave) ou ben a través da información suministrada pola plataforma FAITIC.
Traballos de aula	Complemento das sesións maxistrais, nas horas prácticas serán expostos os conceptos teóricos a un grupo máis reducido do alumnado. Para o seu desenvolvemento será preciso como punto de encontro tanto a aula como a biblioteca. O alumnado semipresencial tamén disporá dos materiais precisos (sexa a través da plataforma de ensino virtual ou por correo electrónico) dos materiais precisos para avanzar en cada unidade temática.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Está prevista a visita dun/ha especialista na materia que pronunciará unha conferencia, en horas presenciais, sobre un dos contidos do programa, e sobre o que o alumnado, tanto presencial como non presencial, terá que facer un traballo. A tal efecto, o alumnado semipresencial tamén disporá dos materiais precisos para o desenrolo desta actividade.
Titoría en grupo	Horas de asistencia obrigatoria para todo o alumnado, fixadas no horario odicial, nas que se aclararán cuestións e se resolverán dúbidas previas ao exame ou á entrega de traballos. O alumnado de réxime semipresencial cumprirá coas esixencias deste tipo de matrícula en canto ao número de titorías obrigatorias: dúas (unha por cada parte da materia), ademais doutras que se acorde co profesorado.
Actividades introductorias	Nas primeiras horas de docencia presencial das dúas partes está prevista unha sesión informativa a todo o alumnado, anticipando e aclarando as cuestións relativas ao desenvolvemento do curso. No caso de alumnado acollido á matrícula semipresencial a asistencia ás primeiras dúas horas de actividades introductorias será de carácter obrigatorio.
Traballos tutelados	Cada alumno/a deberá presentar un traballo seguindo as pautas expostas na segunda parte do curso. Ademais das instrucións recibidas na aula poderá asesorarse sobre particularidades do seu traballo nas horas de titoría. Tamen o alumnado acollido ao réxime de semipresencialidade disporá da información precisa para realizar estes traballos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Tanto nas horas introductorias como nas que se dedican ás tutorías en grupo, ambas as dúas en horario presencial, exporemos ao alumnado a metodoloxía da materia, así coma o seu seguimento e os procedementos de avaliación de cada un dos apartados que constan na guía. Tamén o alumnado acollido ao réxime de semipresencialidade disporá da información precisa para realizar estes traballos.
Eventos docentes e/ou divulgativos	Inclúense dúas horas presenciais para a asistencia a conferencias por parte de expertos nos estudos literarios que han de xerar un traballo persoal ao alumnado, redactando un informe que se entregará na semana seguinte ao evento.
Traballos tutelados	Tanto o alumnado presencial como semipresencial terá que realizar traballos tutelados polos profesores, que ofrecerán as explicacións e farán o seguimento dos mesmos.
Probas	Descrición
Traballos e proxectos	Metodoloxía correspondente á segunda parte da materia. Ao alumnado entregaráselle o título do traballo que terá que facer, así como a metodoloxía e os procedementos de avaliación, e se fará un seguimento do mesmo. Tamén o alumnado acollido ao réxime de semipresencialidade disporá da información precisa para realizar estes traballos.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballos tutelados	A segunda parte do curso está encamiñada á realización dun traballo de acordo coas normas de presentación de orixinais dunha publicación periódica. Un 10% da cualificación final valorará a actividade na aula, nas titorías e durante o proceso de elaboración do traballo.	10	A1	B1	C3	D2
			A2	B2	C6	D5
			A5	B5	C9	D8
						D10
						D11
						D12
Probas de resposta curta	A avaliación dos dous primeiros temas dos contidos expostos nesta guía, correspondentes á primeira metade da materia, farase mediante un exame no que o alumnado deberá contestar a preguntas sobre os principais conceptos expostos. Será preciso aprobar dito exame para superar a avaliación, e contará un 40 % da calificación final.	40	A1	B1	C3	D2
			A2	B2	C6	D5
			A5	B5	C9	D8
						D10
						D11
						D12

Observación sistemática	O seguimento dos traballos e exercicios solicitados e a participación activa regular tanto nas titorías presenciais ou virtuais, tanto para o alumnado presencial como semipresencial, suporán un 10% da calificación final da materia.	10	A1 A2 A5	B1 B2 B5	C3 C6 C9	D2 D5 D8 D10 D11 D12
Traballos e proxectos	O traballo escrito tutelado contará un 40% na cualificación final.	40	A1 A2 A5	B1 B2 B5	C3 C6 C9	D2 D5 D8 D10 D11 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Esta materia está estruturada en dúas partes ben diferenciadas: á primeira corresponden os dous primeiros temas (impartidos polo profesor Chas Aguión, da área de Literatura Española), en tanto que á segunda os outros dous expostos no apartado de contidos (impartidos pola profesora Bermúdez Montes, da área de Filoloxía Galega). Para obter calificación positiva, o alumnado terá que superar ambas partes da materia. Para a primeira, haberá un exame escrito, que terá lugar na primeira semana de novembro, en tanto que para a segunda se pedirá un traballo escrito, que deberá ser entregado como data límite na última semana lectiva de decembro. O alumnado non presencial terá que cumprir coas mesmas condicións de avaliación (e coas mesmas datas) que o alumnado que opte pola avaliación continua.

Para quen opte pola avaliación única, haberá unha data oficial ao final do primeiro cuatrimestre, pero en ningún caso servirá para recuperar notas negativas para quen se teña presentado anteriormente na mesma convocatoria.

Quen non obteña unha calificación positiva nesta primeira convocatoria deberá presentarse ao exame de xullo na data fixada oficialmente pola Xunta de Facultade. Ao alumnado que tiver aprobado so unha das dúas partes da materia SO SE LLE CONSERVARÁ ESE APROBADO DURANTE UN MESMO CURSO ACADÉMICO (incluído, por tanto, xullo); en posteriores convocatorias deberá presentarse con ambas partes da materia.

Lémbrese a importancia, tanto para o exame escrito como para a entrega dos traballos da corrección lingüística. Asemade, a copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de proba conlevará a calificación cun cero. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá das responsabilidades derivadas neste aspecto.

Bibliografía. Fontes de información

Estébanez Calderón, D., *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Alianza, 1999.
Lapesa, R., *Introducción a los estudios literarios*, Madrid, Cátedra, 2004 (18ª ed.).
Maurice Delcroix, F. Hallyn, *Introduction aux études littéraires*, Paris, Beboeck, 1987.
Penas, E., *Perspectivas críticas para la edición de textos de literatura española*, Santiago, Universidad de Santiago, 2013.
Pérez Priego, M. A., *La edición de textos*, Madrid, Síntesis, 2011.
Platas Tasende, A., *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Espasa-Calpe, 2011.

Recomendacións